

Betreft: Zienswijze ten aanzien van de molenbiotoop van de Groote Molen in het Ontwerpbestemmingsplan Ongelijkvloerse kruising Burgemeester Smeetsweg-N11.

Geachte leden van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en wethouders,

De Rijnlandse Molenstichting beheert 50 rijksmonumenten, waarvan 49 molens. In uw gemeente gaat het om de molen Zelden van Passe met het bijbehorende zomerhuis en de Groote molen. Zowel onze molenaars als het bestuur bestaan uit vrijwilligers.

In de molenbiotoop van de Groote molen is een forse ruimtelijke ingreep voorzien die de windvang van de molen aanzienlijk zal verslechteren. Dit heeft zowel negatieve gevolgen voor de staat van de draaiende onderdelen van de molen en dus ook van de onderhoudskosten van deze onderdelen, als voor de positie van de molen in het landschap. U bent hiervan op de hoogte, want in september vorig jaar heeft uw gemeenteraad per hamerstuk besloten om een ontheffing voor de molenbiotoop in dit project bij de provincie aan te vragen.

Vanuit de algemene beginselen van behoorlijk bestuur hadden we mogen verwachten dat we als belanghebbende bij deze ontheffingsaanvraag direct betrokken zouden worden en het is voor ons een raadsel dat het hieraan heeft ontbroken, u heeft immers onze contactgegevens.

Wat ons ook opvalt is de uitspraak van uw wethouder in een mediabericht¹ van 24-02-2023 over dit project. Citaat:

“De stichting die de Groote Molen aan het Molenpad beheert, is al akkoord met een geboden compensatiebedrag”, zegt wethouder Paul Olthof. De aanpassingen in de omgeving zorgen ervoor dat de ‘windvang’ van de molen afneemt. “Als de wind straks uit de hoek van de kruising komt, kan de molen niet meer goed draaien. Dan kun je drie dingen doen: de molen verplaatsen, de plannen niet door laten gaan of het gemis financieel compenseren. De molenstichting koos voor het laatste”, zegt Olthof.”

Hierbij gaan we ervan uit dat de betrokken journalist een getrouwe weergave heeft gedaan van de woorden van de wethouder. Echter, op geen enkele manier is voor ons te achterhalen waar deze woorden van de wethouder op gebaseerd zijn. De gemeente Zoeterwoude is immers de bestuurlijke partij die dit project ruimtelijk mogelijk moet maken via een wijziging van het

---

¹ <https://sleutelstad.nl/2023/02/24/ongelijkvloerse-kruising-zoeterwoude-weipoort-vreest-sluipverkeer/>

Rijnlandse Molenstichting
Hooglandsekerkgracht 17 E
2312 HS Leiden

T 071 516 4840
I www.rijnlandsemolenstichting.nl
E info@rijnlandsemolenstichting.nl

IBAN NL02 ABNA 0566 5471 63
KvK nummer 41165575

bestemmingsplan. Dan had het ook voor de hand gelegen om hierover met ons als direct betrokkene in gesprek te gaan, want op geen enkele wijze hebben wij voor het besluit contact gehad met de gemeente Zoeterwoude, laat staan dat we een akkoord zouden hebben geven op een voorkeur voor een aanspraak op de compensatieregeling molenbiotoop en over een verplaatsing van de molen is al helemaal niets bekend.

Graag vernemen we buiten deze zienswijze om wat de visie van het college van burgemeester en wethouders ten aanzien van deze uitspraak van de wethouder is en wat daarvan de onderbouwing is.

Dit is belangrijk, want we hechten zeer aan een goede verstandhouding met alle gemeenten waarin onze molens zich bevinden en zouden het betreuren als eventuele ongefundeerde uitspraken deze verstandhouding in de weg staan.

Nu de aanvraag voor de ontheffing voor de aantasting van de molenbiotoop al is verleend door het College van Gedeputeerde Staten, melden we graag het volgende:

De compensatieregeling voor de aantasting van de molenbiotoop betekent het volgende:

Gedurende 25 jaar kunnen we voor deze molen geen aanvraag doen voor provinciale onderhoudssubsidie waar het de draaiende onderdelen betreft. Het bedrag plaatsen we gedurende deze tijd in een bestemmingsreserve.

De Groote molen heeft sowieso op korte termijn een forse investeringen nodig voor zowel de roeden als de vijzel. Het is dan ook aannemelijk dat in de komende 25 jaar het beoogde bedrag van de compensatieregeling volledig op zal gaan aan het onderhoud van de draaiende onderdelen van de molen.

Voor ons als stichting is dit bedrag met bijbehorende voorwaarden dan ook geen daadwerkelijke compensatie van de geleden schade, aangezien al deze werkzaamheden subsidiabel zijn.

We bepleiten daarom sowieso compenserende maatregelen in de molenbiotoop. Op diverse percelen in de molenbiotoop is er fors hogere vegetatie dan is toegestaan aanwezig, dus met gemeentelijke hulp is er een mogelijkheid om de aantasting van de molenbiotoop elders te beperken. We vernemen graag hoe het college de handhaving van de bestaande molenbiotoopregels vormgeeft en welke ruimtelijke consequenties dat heeft / gaat hebben.

Anderzijds is er de mogelijkheid om de Groote molen weer op de boezem aan te sluiten. De Groote molen is een van de weinige van onze molens die geen functie in de huidige waterhuishouding heeft en dat wel zou kunnen hebben. Iets waar voor onze andere molens het Hoogheemraadschap van Rijnland een overeenkomst met ons heeft, want onze molens zijn in te zetten als reservebemaling. Iets dat ook

Rijnlandse Molenstichting
Hooglandsekerkgracht 17 E
2312 HS Leiden

T 071 516 4840
I www.rijnlandsemolenstichting.nl
E info@rijnlandsemolenstichting.nl

IBAN NL02 ABNA 0566 5471 63
KvK nummer 41165575

vanwege de klimaatverandering met bijbehorende toenemende neerslagintensiteit in belang toeneemt.

Voor een beperking van de nadelen van de compensatieregeling van de provinciale molenbiotoopregels zou het goed zijn om deze molen weer op de boezem aan te sluiten. Dat kan met enkele maatregelen binnen het watercompensatieplan en om dat te bewerkstelligen zijn we gaarne bereid tot overleg.

Tot slot is er nog altijd de mogelijkheid om aan uw eigen gebiedsprofiel recht te doen. Hierin heeft uw gemeente immers samen met de provincie de volgende kwaliteiten van dit onderdeel van het landschap en bijbehorende ambities geformuleerd. We citeren selectief ten aanzien van dit deel van het landschap:

De N11 ligt op de overgang van het open veenweidegebied en het meer verdichte oeverwallint van de Oude Rijn. Deze overgang is vanaf de weg zeer goed te zien. Ten noorden van de weg is er de dichtgroeïende zone tussen Alphen aan de Rijn en Leiden, met geluidsschermen, groenstroken en bebouwing, en ten zuiden een uitzicht over het open polderlandschap, met agrarische erven, molens en kerktorens en windturbines. De weg ligt iets verhoogd boven het landschap, en vormt een panoramaroute langs het veenweidegebied.

De OV-panorama's zorgen voor de mogelijkheid voor de reiziger om de weidsheid van het polderlandschap van Wijk en Wouden te ervaren. De spoorlijn tussen Alphen aan de Rijn en Leiden biedt over een grote lengte zicht op de open veenpolders.

Het boezemwater is zeer karakteristiek voor het polderlandschap. Deze eeuwenoude watergangen verbinden stad, dorp en land met elkaar. Zij zijn landschappelijk gezien de belangrijke structuurdragers van het gebied. Het boezemwater en de boezemkades liggen hoger dan de veengebieden en droogmakerijen en zijn dan ook goed zichtbaar. Van oudsher zijn hieraan de eerste lintnederzettingen ontstaan. De afwatering gaat richting de Oude Rijn en de Vliet.

Bij nieuwe ontwikkelingen zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- *Zorg dragen voor een landschappelijk inpassing van de wegen zodat ze zo min mogelijk storend zijn vanuit het landschap, maar wel zicht bieden over het landschap;*
- *Verrommeling van het landschap langs de auto(snel)wegen zoveel mogelijk beperken.*
- *Behouden en versterken van het zicht op de identiteitsdragers van de polder; de windmolens en kerktorens.*

Rijnlandse Molenstichting
Hooglandsekerkgracht 17 E
2312 HS Leiden

T 071 516 4840
I www.rijnlandsemolenstichting.nl
E info@rijnlandsemolenstichting.nl

IBAN NL02 ABNA 0566 5471 63
KvK nummer 41165575

- *Vanuit het landschap vormen de wegen zo min mogelijk een fysieke en visuele barrière. Specifieke aandacht gevraagd voor de visuele relatie tussen spoor en landschap in de openbaar vervoerpanorama's. Dit betekent dat ontwikkelingen rekening houden met het zicht vanuit de trein op de omgeving.*
- *Versterken van het zicht vanuit de spoorlijn tussen Alphen aan de Rijn en Leiden naar het polderlandschap door zichtlijnen vrij te houden van opgaande beplanting.*
- *Behoud en versterken van een voor iedereen zichtbare, toegankelijke en beleefbare waterstructuur als dragende identiteit van het gebied.*
- *Waar mogelijk wordt gezocht naar vereenvoudiging van het waterbeheer en gewerkt aan een klimaatbestendige en robuuste inrichting van het watersysteem.*
- *Behouden en versterken van de rol van het boezemwater en boezemkades in het recreatieve netwerk.*

Kortom, het moge duidelijk zijn dat we tegen de huidige ingreep zijn gelet op de geciteerde kenmerken van uw gebiedsprofiel (dat zijn uw eigen ambities), onze directe belangen ten aanzien van de Grootte Molen en de aantasting van de kwaliteit van de molenbiotop en de gevolgen voor draaiende onderdelen van de molen. Anderzijds gaan we graag het gesprek aan over maatregelen die een daadwerkelijke compensatie betekenen en bijdragen aan voldoende windvang en een grotere rol in het waterbeheer.

Met vriendelijke groet,

Bart Vermeulen
Secretaris

Rijnlandse Molenstichting
Hooglandsekerkgracht 17 E
2312 HS Leiden

T 071 516 4840
I www.rijnlandsemolenstichting.nl
E info@rijnlandsemolenstichting.nl

IBAN NL02 ABNA 0566 5471 63
KvK nummer 41165575